

Majandustegevuse registris olevad
veoseveoga tegelevad ettevõtted

04.04.2025 nr 4-9/25/415-1

Teekasutustasu vormistamise nõuded

Liiklusseaduse (*edaspidi LS*) § 190¹¹ lõike 1 kohaselt teostab Transpordiamet (*edaspidi TRAM*) riiklikku järelevalvet teekasutustasu tasumise kohustuse täitmise üle. Selle käigus TRAM võrdleb sõidukite andmeid teekasutustasu andmekogusse sisestatud andmetega, kasutades ka muid registreid ja väliseid allikaid.

Sellest johtuvalt anname kõigile veoseveoga tegelevatele ettevõtjatele tagasisidet, mida käesolevaks ajaks erinevate menetluste käigus oleme täheldanud ning mis on ettevõtjatele muret valmistanud. Püüame seda teha võimalikult selgelt ja arusaadavalt, et ettevõtjad oleksid kursis, millistest sõiduki andmetest tuleb teekasutustasu vormistamisel lähtuda.

Millistele sõidukitele rakendub teekasutustasu (*edaspidi TKT*)

LS § 190⁴ lõike 1 kohaselt on teekasutustasu tasumise kohustus veoauto omanikul. Kui liiklusregistrisse on kantud ka veoauto vastutav kasutaja, on teekasutustasu tasumise kohustus vastutaval kasutajal.

Tulenevalt LS § 190¹ lõikest 1 on teekasutustasu rahaline kohustus, mille tasumine annab isikule õiguse kasutada üle 3500-kilogrammiga täismassiga veoautot ja selle haagist avalikult kasutatavat teed kindla ajavahemiku jooksul.

Nendeks sõidukiteks on:

- N2 kategooria sõiduk, mille täismass on üle 3,5 tonni, kuid ei ületa 12 tonni. Kuid koos haagisega võib täismasside summa ületada 12 tonni;
- N3 kategooria sõiduk, mille täismass on üle 12 tonni.

Kõik vajalikud registriandmed (sõiduki, kui ka haagise täismass ja telgede arv ning sõiduki kategooria ja heitmenorm) on kontrollitavad Transpordiameti sõiduki taustakontrolli veebilehel olevatest andmetest <https://eteenindus.mnt.ee/public/soidukTaustakontroll.jsf> kui ka sõiduki registreerimistunnistusel.

Millal peab TKT tasutud olema

Seaduses toodud sõnastus „**õigus kasutada sõidukit avalikult kasutataval teel**“ tähendab, et teekasutustasu peab olema tasutud enne sõidu alustamist sõites näiteks ka remondikohta, tehnöülevaatusele, sadamasse, jne nii haagisega või ilma, nii veosega või ilma veoseta. On mõisteta, kui ettevõtja sõidukid on samal kinnisel territooriumil remondikohaga või tehnöülevaatusega ja sel juhul ei ole sõidukile vormistatud teekasutustasu. LS § 190⁵ kohaselt on teekasutustasust vabastatud vaid:

- Kaitseväge, Kaitseliidu, välisriigi relvajõudude, Politsei- ja Piirivalveameti ning päästeasutuse veoauto ja selle haagis;
- rahvusvahelise abi osutaja veoauto ja selle haagis;
- kohaliku omavalitsuse üksuse, mittetulundusühingu, sihtasutuse või ettevõtja veoauto ja selle haagis, mida kasutatakse peamiselt päästetööl;
- vanasõiduk LS § 83 tähenduses.

Millised sõiduki ja haagise andmeid on vaja kasutada TKT vormistamisel?

LS § 190³ lõike 1 kohaselt sõltub teekasutustasu määr veoauto ja selle haagise täismassidest, telgede arvust ning veoauto heitgaasiklassist.

- Sõiduki ja haagise täismassi saab vajadusel üle kontrollida registreerimistunnistusest. Peame oluliseks üle korrata, et TKT vormistamisel tuleb arvestada sõiduki ja haagise **täismassi**, mitte registri- ega tühimassi. Siinkohal ei ole ka vahet, kas sõiduk liigub tühjalt või koormaga!
- Sõiduki ja haagise telgede arv on toodud samuti registreerimistunnistusel. Näitena peame oluliseks välja tuua, et ei ole eluliselt usutav, kui näiteks sadulveok (2 või 3 teljega), millele on vormistatud Eestis pikemad TKT piletite perioodid ning mille pileti vormistamisel on märgitud telgede arvuks „Kuni 3“, sõidab Eesti teedel pidevalt ilma haagiseta. On tõesti kordi, kus sadulveokiga tehakse tööd välismaal ja sõiduk tuleb Eestisse või lahkub Eestist ilma haagiseta ning see on ka mõistetav.
- Sõiduki heitmenorm on sõiduki registreerimistunnistusel välja toodud andmeväljal V.9. Kui see väli on tühi, siis liiklusregistris andmed puuduvad. LS § 190³ lõikes 3 on kirjeldatud, et teekasutustasu arvutamisel tuleb lähtuda liiklusregistri andmetest. Kui liiklusregistris puuduvad andmed, siis lähtutakse teekasutustasu määra arvutamisel teekasutustasu tasuja esitatud andmetest. Liiklusregistris andmete puudumisel peab vedaja tõendama teekasutustasu määra aluseks olevaid andmeid registreerimistunnistusega või valmistaja, tema ametliku esindaja või sisetooja väljastatud andmetega. Kui veoauto heitgaasiklassi ei ole võimalik kindlaks teha, siis arvestatakse teekasutustasu vastavalt veoauto heitgaasiklassile EURO 0. Sellest johtuvalt peab ettevõtja arvestama, et temalt suure tõenäosusega palub Transpordiamet edastada heitmenormi tõendamiseks sõiduki ametliku esindaja või sisetooja andmed, kus on välja toodud vähemalt sõiduki VIN kood, sõiduki mark ja mudel ning heimtenorm.

PS! Kui vedaja arvamusele ei ole liiklusregistris olev heitmenorm vastavuses tegelikkusega ja soovib seda liiklusregistris muuta, siis peab ta Transpordiametile (info@transpordiamet.ee) edastama heitmenormi lisamiseks sõiduki ametliku esindaja või sisetooja andmed, kus on toodud vähemalt sõiduki VIN kood, sõiduki mark ja mudel ning heimtenorm.

Et ligilähedane pilt kuvada, siis informatiivses võtmes heitmestandardid on kujunenud Euroopa Nõukogu direktiivist selliselt, et:

- EURO 3 rakendus N2 ja N3 sõidukitele alates 01.10.2001;
- EURO 4 rakendus N2 ja N3 sõidukitele alates 01.10.2006;
- EURO 5 ja EEV rakendus N2 ja N3 sõidukitele alates 01.10.2009;
- EURO 6 rakendus N2 ja N3 sõidukitele alates 31.12.2012.

Kuid siiski iga sõiduki tootja puhul on need lõppkokkuvõttes erinevad ja vedajad saavad heitmenormi puudumisel täpsustavaid andmeid pärida sõiduki ametlikult esindajalt.

Kus ja kuidas saab tasuda TKT ja millised andmeid sisestada?

Enamus ettevõtjaid kasutab TKT vormistamisel <https://teetasu.ee/> veebilehel iseteenindust, kuid seal veebilehel saab vormistada teekasutustasu ka iseteenindusse sisenemata. Veebilehel <https://www.teetasu.ee/payment> on konkreetselt välja toodud, kuidas vormistada TKT ja milliseid andmeid tuleb sellel juhul kasutada.

TKT vormistamise protseduuri käigus peale Eesti Vabariigis registreeritud sõiduki registreerimismärgi sisestamist (TKT andmekogu arvestab liiklusregistri andmeid) kanduvad reeglina vajalikele väljadele automaatselt:

- N2 sõiduki puhul täismassi väljale „3501-12000“, kuna N2 sõiduk ongi alla 12 tonni. See ongi antud juhul korrektne.

Kui N2 sõidukile lisatakse haagis ja sõiduki ning haagise **täismasside** summa on üle 12 tonni, siis on vaja käsitsi andmevälju muuta. Sel juhul tuleb täismassiks valida „Üle 12000“, heitgaasiklassiks „reg.tunnistusel olev heitmenormi tähis“, telgede arvuks sõiduki ja haagise telgede summa.

- N3 sõiduki puhul täismassi väljale „Üle 12000“, heitgaasiklassi andmeväljale kandub heitmenorm liiklusregistrist ja kui see puudub, siis kandub automaatselt EURO 0.

Heitgaasiklassi võib käsitsi muuta vaid juhul, kui vedaja saab seda tõendada valmistaja, tema ametliku esindaja või sissetooja väljastatud andmetega.

Käsitsi tuleb sisestada ka sõiduki ja selle haagise telgede summa.

Piltlikud näited teekasutustasu vormistamisel

Järgnevalt on näited, et oleks tagatud korrektne andmete kasutamine ja ühine arusaam.

N2 kategooria on sõiduk, mille täismass on üle 3,5 tonni, kuid ei ületa ilma haagiseta 12 tonni.

	Sõiduk ilma haagiseta	Sõiduk haagisega (täismasside summa <u>kuni</u> 12 tonni)	Sõiduk haagisega (täismasside summa <u>üle</u> 12 tonni)
Sõiduk N2			
TKT tasumisel märkida	Täismass: 3501 – 12000 Heitgaasiklass: ei ole vaja Telgede arv: ei ole vaja	Täismass: 3501 – 12000 Heitgaasiklass: ei ole vaja Telgede arv: ei ole vaja	Täismass: Üle 12000 Heitgaasiklass: sõiduki reg.tunnistusel olev heitmenorm Telgede arv: Kuni 3 (kui telgi on 3) või siis 4 ja rohkem
Märkused			Kui reg.tunnistusel heitmenorm puudub, siis märkida EURO 0 või kui vedaja märgib muu normi, siis vedaja peab tõendama seda

N3 kategooria on sõiduk, mille täismass on üle 12 tonni.

	Sõiduk ilma haagiseta	Sõiduk haagisega
Sõiduk N3	 	
TKT tasumisel märkida	Täismass: Üle 12000 Heitgaasiklass: sõiduki reg.tunnistusel olev heitmenorm Telgede arv: Kuni 3	Täismass: Üle 12000 Heitgaasiklass: sõiduki reg.tunnistusel olev heitmenorm Telgede arv: 4 ja rohkem
Märkused	Kui reg.tunnistusel heitmenorm puudub, siis märkida EURO 0 või kui vedaja märgib muu normi, siis vedaja peab tõendama seda	Kui reg.tunnistusel heitmenorm puudub, siis märkida EURO 0 või kui vedaja märgib muu normi, siis vedaja peab tõendama seda

	Sõiduk ilma haagiseta	Sõiduk haagisega
Sõiduk N3		
TKT tasumisel märkida	Täismass: Üle 12000 Heitgaasiklass: sõiduki reg.tunnistusel olev heitmenorm Telgede arv: 4 ja rohkem	Täismass: Üle 12000 Heitgaasiklass: sõiduki reg.tunnistusel olev heitmenorm Telgede arv: 4 ja rohkem
Märkused	Kui reg.tunnistusel heitmenorm puudub, siis märkida EURO 0 või kui vedaja märgib muu normi, siis vedaja peab tõendama seda	Kui reg.tunnistusel heitmenorm puudub, siis märkida EURO 0 või kui vedaja märgib muu normi, siis vedaja peab tõendama seda

Mida teha, kui kehtiv või tulevikus kehtima hakkav TKT pilet on ebakorrektsete andmetega vormistatud?

Kui teekasutustasu on tasutud ebaõigeid andmeid kasutades ja teekasutustasu periood on veel osaliselt aktiivne või hakkab alles tulevikus kehtima, siis selle ilmsiks tulemisel, tuleb koheselt esmalt teostada uue TKT pileti vormistamine õigete andmetega. Uut piletit vormistades ei saa valida kuupäeva minevikus, vaid pileti alguseks saab märkida hetke aja või kuupäeva tulevikus!

Kuna need küsimused on välja tulnud varasematest menetlustest, siis toome paar näidet juurde. Näiteks kui on ebaõigete andmetega TKT pilet (perioodiga 365 päeva), mille kehtivus on:

- 01.01.2025 – 31.12.2025 ja on vaja teha uus pilet, siis tehes seda kuupäeval 10.04.2025 ei saa te valida varasemat kuupäeva vaid saate valida kõige varasemaks algusajaks 10.04.2025;
- 01.05.2025 – 01.05.2026 ja on vaja teha uus pilet, siis tehes seda kuupäeval 10.04.2025, saate valida kuupäevaks 01.05.2025.

Alles peale korrektsete andmetega TKT pileti tasumist edastage Transpordiametile tagastustaotlus veebilehel <https://teetasu.ee/refundRequest> valesti läinud teekasutustasu tagasi saamiseks (kattuv perioodiline makse (topelt tasumine)). Tagastamisele kuulub ainult see osa teekasutustasust, mis tekib uue korrektse TKT pileti eest tasutud kattuva perioodi eest.

Kui sõiduki kontrollimisel ilmneb, et sõidukil puudub kehtiv korrektsete andmetega vormistatud teekasutustasu pilet?

LS § 190¹¹ lõike 1 kohaselt teostavad riiklikku järelevalvet teekasutustasu tasumise kohustuse täitmise üle Transpordiamet, Maksu- ja Tolliamet ning Politsei- ja Piirivalveamet.

LS § 190¹² lõikes 2 on toodud, et kui avalikult kasutatavat teed kasutav teekasutustasu kohustusega veoauto ja selle haagise eest ei ole teekasutustasu tasutud, on korrakaitseorganil õigus juht juhtimiselt kõrvaldada kuni teekasutustasu tasumiseni.

Samuti on liiklusseadus 15. peatükis toodud muuhulgas vastutus teekasutustasu maksmata jätmise või väiksemas määras tasumise eest nii füüsilisele kui juriidilisele isikule.

§ 261⁶ Veoautot juhtima lubamine teekasutustasu tasumata

- (1) Teekasutustasu tasuma kohustatud isiku poolt veoautot avalikult kasutataval teel juhtima lubamise eest, kui teekasutustasu on tasumata, – karistatakse rahaträhviga kuni 200 trahviühikut.
- (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahaträhviga kuni 5000 eurot.

§ 261⁷ Veoautot juhtima lubamine väiksemas määras tasutud teekasutustasuga

- (1) Teekasutustasu tasuma kohustatud isiku poolt veoautot avalikult kasutataval teel juhtima lubamise eest, kui teekasutustasu on tasutud väiksemas määras, – karistatakse rahaträhviga

kuni 150 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 2500 eurot.

§ 261⁸ Veoauto juhtimine teekasutustasu tasumata

Veoauto juhtimise eest avalikult kasutataval teel, kui teekasutustasu on tasumata, – karistatakse rahatrahviga kuni 125 trahviühikut.

§ 261⁹ Veoauto juhtimine väiksemas määras tasutud teekasutustasuga

Veoauto juhtimise eest avalikult kasutataval teel, kui teekasutustasu on tasutud väiksemas määras, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

LS § 262¹ lõige 2 punktis 1 on eraldi välja toodud, et LS § 261⁸ väärteo korral kohaldatakse lühimenetluses mõjutustrahvi suurusega 160 eurot ja LS § 261⁹ väärteo korral on mõjutustrahv suurusega 80 eurot.

Kokkuvõtteks

Riikliku järelevalve käigus on selgunud, et enamus veoseveoga tegelevad ettevõtjad on teekasutustasu vormistamisega kursis ning eksimusi tuleb vähe ette. Kuid sellegipoolest tutvuge eelnevalt teekasutustasu maksmise tingimustega, et ka edaspidi vigu vältida.

Viited

- Teekasutustasu andmekogu põhimäärus
<https://www.riigiteataja.ee/akt/105072024008?leiaKehtiv>;
- Teekasutustasu ostukohad: <https://www.teetasu.ee/paymentLocations>;
- Teekasutustasu tasumist saab kontrollida veebilehel <https://www.teetasu.ee/validation>;
- Liiklusseadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/131122024008?leiaKehtiv#para190b1>.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ago Kärtmann

järelevalvespetsialist

veonduse järelevalve osakond

strateegilise planeerimise teenistus

53851965, Ago.Kartmann@transpordiamet.ee